

Historia

Levnadsvillkor

BEDÖMNINGSSTÖD I ÅRSKURS 4-6

NAMN: _____

Prov som återanvänds av Skolverket omfattas av sekretess enligt 17 kap. 4§ offentlighets- och sekretesslagen.

Detta prov återanvänds av Skolverket t.o.m 2022-01-30

Levnadsvillkor

Levnadsvillkor i Hitunas historia

Uppgift 1 a)

Beskriv några levnadsvillkor i Hituna vid olika tidpunkter.

Fyll endast i **ett** exempel i de tomma rutorna. Ibland kan samma svar skrivas i flera rutor.

Tidpunkt	För 10 000 år sedan (äldre stenålder)	Under 1200-talet	Början av 1800-talet	Början av 2000-talet
Mat som många äter varje dag			Bröd	Kött
En plats där de flesta skaffar mat	Skog			Offär
Detta arbetar de flesta med		Jordbruk		Industri, handel och service*
En syssla som de flesta tolvåringar måste göra			Hjälpa till med skörden	Gå i skolan
Så bor många	Vindskydd (till exempel tält)			Lägenhet

*Det finns tre svar i denna ruta därför att det finns så många olika slags jobb i dag; det går inte längre att säga vad "de flesta" arbetar med.

Uppgift 1 b)

Vad är den viktigaste **förändringen** vad gäller sättet att få mat mellan äldre stenålder och 1200-talet?

Källor om barndop på 1200-talet

Uppgift 2.

s. 7–8

Använd dopfunten och lagtexten som källor. Vilka slutsatser är rimliga och vilka slutsatser är orimliga? Gör som i exemplet.

Fler än **ett** kryss per rad gör hela svaret ogiltigt.

Påståenden	Rimlig slutsats utifrån källorna	Orimlig slutsats utifrån källorna
Källorna visar att regler för barndop fanns i kyrkolagen.	X	
Källorna visar att barnets gudfar var viktigare än barnets gudmor.		X
Källorna visar att det bara var präster som kunde döpa barn i Hituna.		
Källorna visar att invånare i Hituna gick med nyfödda barn till kyrkan.		
Källorna visar att det var minst tre vuxna personer närvarande när ett barn döptes i kyrkan i Hituna.		
Källorna visar att det var viktigare att döpa friska barn än att döpa sjuka barn.		
Källorna visar att kvinnor inte fick tala i Hituna kyrka.		
Källorna visar att de nyfödda barnens mammor och pappor följde med till dopen i Hituna kyrka.		
Källorna visar att alla barn som föddes i Hituna skulle bli kristna enligt lagen.		
Källorna visar att det gick att genomföra dop enligt lagens bestämmelser i Hituna.		

Skillnader i levnadsvillkor i Hitunas historia på 1800-talet

I början av 1800-talet var människorna fortfarande indelade i olika **stånd**. De allra flesta hörde till **bönderna**, men några få hörde till **adeln**. Att växa upp i en adelsfamilj innebar många skillnader mot att växa upp i en bondefamilj.

Leopold, 12 år, son i adelsfamiljen som bor i Hituna herrgård, född 1798

Maria, 12 år, dotter i en av Hitunas många bondefamiljer, född 1798

Här bor Leopold

Här bor Maria

Leksaker som historiska källor

Uppgift 5.

s. 9–11

Använd leksakerna i texthäftet som källor. Vilka påståenden är rimliga och vilka påståenden är orimliga?

Gör som i exemplen. Fler än ett kryss per rad gör hela svaret ogiltigt.

Påståenden	Rimlig slutsats utifrån källorna	Orimlig slutsats utifrån källorna
Källorna visar att barn som lever i Hituna på 2000-talet har roligare lekar än barnen hade på 1200-talet.		X
Källorna visar att leksaker har tillverkats av olika material i olika tider.	X	
Källorna visar att barn som levde i Hituna på stenåldern (för 10 000 år sedan) inte hade några leksaker.		
Källorna visar att barn i Hituna har kunnat leka krigs- eller stridslekar både under 1200-talet, 1800-talet och 2000-talet.		
Källorna visar att barn i Hituna har kunnat leka med dockor med olika hudfärg både på 1800-talet och på 2000-talet.		
Källorna visar att det både under 1200-talet, 1800-talet och 2000-talet funnits leksaker som endast pojkar i Hituna har lekt med.		
Källorna visar att barn i Hituna har kunnat leka att de rest eller åkt någonstans både under 1200-talet, 1800-talet och 2000-talet.		
Källorna visar att barn kunde leka med hästleksaker på 1200-talet.		
Källorna visar att barns leksaker har påverkats av den tid de lever i.		

Barn och religion i Hituna

I vissa tider har de flesta av invånarna i Hituna varit kristna och låtit döpa sina barn. Men så har det inte varit i alla tider.

Uppgift 7.

Blev dessa barn döpta? Sätt ett kryss för vart och ett av barnen, precis som vi redan gjort med Anna.

Barn som föddes vid olika tidpunkter i Hituna	Det är säkert att hen döptes	Det är osäkert om hen döptes	Det är säkert att hen inte döptes
Ayla, född för 10 000 år sedan.			
Harald, född i slutet av 900-talet.			
Anna, född i början av 1200-talet.	X		
Emil, född i början av 1800-talet.			
Miryam, född i början av 2000-talet.			

BILDFÖRTECKNING

s. 3

Leopold och Maria: Bedömningsstödsgruppen